
Italiaans

voor
dummies[®]
op reis

Inleiding

Onze samenleving ‘internationaliseert’ steeds meer. Daarom is het handig om op zijn minst een paar woorden in een andere taal te kunnen zeggen. Door de lage vliegtarieven zijn reizen naar het buitenland voor (bijna) iedereen betaalbaar geworden. Zakendoen op wereldniveau maakt overzeese reizen zelfs noodzakelijk. Misschien heb je vrienden of burens die een andere taal spreken. Misschien wil je meer van je afkomst te weten komen door jezelf iets van de taal die je voorouders spraken eigen te maken. Wat de reden ook is om Italiaans te willen leren spreken, dit boek kan je bij dit leerproces helpen. We beloven niet dat je vloeiend Italiaans zult leren spreken, maar als je iemand wilt begroeten, een kaartje wilt kopen of een menu wilt bestellen in het Italiaans, dan hoeft je niet verder te kijken dan *Italiaans voor Dummies op reis*.

Over dit boek

Dit is geen cursus waar je jezelf een tijdlang twee keer per week naartoe moet slepen. Je kunt dit boek gebruiken hoe je maar wilt; of je nu wat woordjes en zinnnetjes wilt leren waar je mee uit de voeten kunt als je Italië bezoekt, of alleen maar ‘Hallo, hoe gaat het?’ wilt kunnen zeggen tegen je Italiaanssprekende buurman. Ga in je eigen tempo door dit boek, lees er zo veel of zo weinig in als je zelf wilt. Je hoeft het ook niet hoofdstuk na hoofdstuk door te sjokken. Lees gewoon de paragrafen die je interesseren.

Als je nog nooit eerder Italiaans hebt geleerd, lees dan vooral de eerste twee hoofdstukken voordat je de rest onder handen neemt. Deze hoofdstukken voorzien je van de basiskennis over de taal, zoals de uitspraak van klanken en het vormen van eenvoudige zinnen.

Afspraken in dit boek

Omwillig van de duidelijkheid hanteren we in dit boek de volgende conventies:

- » Italiaanse termen staan allemaal **vetgedrukt**, zodat ze opvallen.
- » Achter de Italiaanse termen wordt steeds de uitspraak weergegeven; deze is cursief en staat tussen haakjes. Zo dus: (*uitspraak*).
- » Werkwoordsvervoegingen worden in tabellen in de volgende volgorde weergegeven: de ik-vorm, de jij-vorm, de u-vorm, de hij/zij/het-vorm, de wij-vorm, de u/jullie-vorm en de zij-vorm. In de tweede kolom staat de uitspraak en in de derde kolom de Nederlandse vertaling.

In alle tabellen met vervoegingen staan er weliswaar voornaamwoorden bij de werkwoordsvormen, maar dat is alleen maar omdat je dan makkelijker kunt bepalen welke vorm welke is. In een echt gesprek laat je het voornaamwoord bijna altijd weg. In hoofdstuk 2 vertellen we hier meer over.

- » Sleutelwoorden en -zinnen onthouden is ook belangrijk in een taal; daarom hebben we de belangrijkste woorden van een hoofdstuk of paragraaf steeds in een zwart vak bij elkaar gezet, onder het kopje 'Woordjes leren'. Italiaanse zelfstandige naamwoorden zijn mannelijk of vrouwelijk, en dat bepaalt bijvoorbeeld welk lidwoord een zelfstandig naamwoord krijgt en hoe de meervoudsvorm eruitziet. In de woordenlijsten geven we het geslacht van het woord aan met [v] als het woord vrouwelijk is, en met [m] wanneer het woord mannelijk is.

In dit hele boek staan er uitspraakaanwijzingen na elk Italiaans woord. Hierbij scheiden we lettergrepen met een streepje van elkaar, zoals in **casa** (*ka-sa*) (huis). De beklemtoonde lettergreep is bovendien onderstreept, dus de klemtoon van het woord valt op de onderstreepte lettergreep. (Zie hoofdstuk 1 voor meer informatie over klemtonen.)

Elke taal heeft zo zijn eigen manieren om dingen uit te drukken. Zo ook het Italiaans. Vandaar dat de Nederlandse betekenis die we bij een Italiaanse zegswijze geven lang niet altijd de letterlijke vertaling van dat Italiaanse equivalent is. Bijvoorbeeld: de uitdrukking **mi dica** (*mie die-ka*) betekent 'vertel me' als je het

letterlijk vertaalt. Maar het komt qua betekeniswaarde overeen met iets als ‘Kan ik u helpen?’ in het Nederlands. In dit boek zul je dan ook als vertaling ‘Kan ik je helpen?’ of ‘Zegt u het maar!’ aantreffen.

Veronderstellingen over jou

Om dit boek te kunnen schrijven, moesten we ons eerst een beeld vormen van wat voor iemand jij bent en van wat jij van dit boek verwacht. Uiteindelijk kwamen we tot de volgende veronderstellingen over jou:

- » Je kent geen Italiaans... of je hebt wel Italiaans gehad op school, maar je kunt je er geen woord meer van herinneren.
- » Je wilt niet per se vloeiend Italiaans leren spreken; je wilt gewoon een paar woorden, zinnen, uitdrukkingen en werkwoorden leren, zodat je je een beetje kunt redden in het Italiaans.
- » Je wilt geen lange rijen vocabulaire of een stelletje saaie grammaticaregels uit je hoofd leren.
- » Je wilt gewoon een beetje lol hebben en tegelijkertijd ook nog een woordje Italiaans leren.

Als deze veronderstellingen op jou van toepassing zijn, dan heb je het juiste boek gevonden!

De pictogrammen in dit boek

Je bent misschien op zoek naar specifieke informatie als je dit boek aan het lezen bent. Om de verschillende soorten informatie makkelijker te kunnen vinden, hebben we in de linkermarge de volgende pictogrammen opgenomen:

TIP

Dit pictogram brengt tips onder de aandacht waardoor je het Italiaans makkelijker leert.

BELANGRIJK

Dit pictogram wijst je op nuttige of interessante informatie die je niet moet vergeten.

PAS OP

Talen zitten vol eigenaardigheden waarover je kunt struikelen als je er niet op verdacht bent. Dit pictogram wijst je daarom op vreemde grammaticale regels.

CULTURELE
WIJSHEID

Als je op zoek bent naar informatie over cultuur en reizen, kijk dan naar deze pictogrammen. Ze vestigen je aandacht op interessante weetjes over de landen waar Italiaans wordt gesproken.

Van hier naar daar

Een taal leren is vooral erin duiken en het gewoon proberen (hoe slecht je uitspraak ook is in het begin). Dus waag de sprong! Begin bij het begin of pik er een hoofdstuk uit dat je interesseert. Het zal niet lang duren voor je **Si!** kunt antwoorden op de vraag: **Parla italiano?**

IN DIT HOOFDSTUK

Groeten en afscheid nemen

Beschrijven waar je vandaan komt

Praten over jezelf en je familie

Praten over het weer

Hoofdstuk 4

Kennismaken en gezellig wat kletsen

Wanneer je contact maakt met mensen uit een ander land, is het heel handig wanneer je in hun taal kunt groeten en afscheid nemen. In dit hoofdstuk leer je dit en leer je ook hoe je na een begroeting een praatje kunt maken met iemand.

Groeten en afscheid nemen

Voor een goede start in het begroeten van Italianen, laten we je hierna kennismaken met enkele veelgebruikte hallo- en tot ziens-varianten:

» **Ciao!** (*tsjau*) (Hallo en dag: informeel)

Ciao Claudio! (*tsjau klau-djo*) (Hallo, Claudio!)

» **Salve!** (*sal-ve*) (Hallo en dag: neutraal)

Salve ragazzi! (*sal-ve ra-gat-tsie*) (Dag jongens!)

Salve is een relikwie uit het Latijn. Ten tijde van Caesar werd dit vaak gebruikt.

» **Buongiorno/Buon giorno** (*bwon-dzjor-no*) (Goedemorgen [Letterlijk: goedendag]: formeel)

Buongiorno signora Bruni! (*bwon-dzjor-no sien-jo-ra broe-nie*) (Goedemorgen mevrouw Bruni!)

Buongiorno is de formeelste groet. Gebruik deze groet wanneer je twijfelt. Het is tevens een afscheidsgroet.

» **Buonasera/Buona sera** (*bwo-na-se-ra*) (Goedemiddag; goedenavond: formeel)

Buonasera signor Rossi! (*bwo-na se-ra sien-jor ros-sie*) (Goedemiddag, mijnheer Rossi!)

Je gebruikt **buonasera** om te groeten en afscheid te nemen, na 17.00 uur (herfst en winter) of 18.00 uur (lente en zomer). Houd die tijd in de gaten! Twijfel je, zeg dan **buongiorno**, als de zon tenminste nog op is.

» **Buonanotte** (*bwo-na not-te*) (Goedenacht; welterusten)

Buonanotte amici! (*bwo-na not-te a-miet-sjie*) (Goedenacht vrienden!)

» **Buona giornata!** (*bwo-na dzjor-na-ta*) (Prettige dag!)

Dit zinnetje gebruik je vaak wanneer je afscheid van iemand neemt of wanneer je een telefoongesprek beëindigt.

» **Buona serata!** (*bwo-na se-ra-ta*) (Prettige avond!)

Net zoals **buona giornata** gebruik je **buona serata** wanneer je afscheid van iemand neemt of wanneer je een telefoongesprek beëindigt. Het verschil is alleen dat je **buona serata**, volgens goed Italiaans gebruik, na zonsondergang gebruikt.

» **Addio** (*ad-die-jo*) (Dag, vaarwel)

Addio amore mio! (*ad-die-jo a-mo-re mie-jo*) (Vaarwel, mijn liefste!)

Addio is nogal literair. Je komt deze groet dan ook vooral tegen in boeken. In de spreektaal wordt het weinig gebruikt.

» **Arrivederci** (*ar-rie-ve-der-tsjie*) (Tot ziens)

Arrivederci signora Eva! (*ar-rie-ve-der-tsjie sien-jo-ra e-va*) (Tot ziens mevrouw Eva!)

Formeel of informeel worden

Net zoals in het Nederlands kun je in het Italiaans mensen op twee manieren aanspreken: formeel en informeel (zie ook hoofdstuk 2).

- » De beleefdheidsvorm **Lei** (lei) (u) gebruik je meestal voor mensen die je niet kent: zakelijke contacten, ambtenaren en mensen die je meerderen zijn, zoals je baas, leraar enzovoort. Uitzonderingen zijn kinderen en jongeren; in die gevallen gebruik je de informele vorm.
- » Wanneer je iemand beter leert kennen, kun je, afhankelijk van je relatie, overschakelen op de informele aanspreekvorm **tu** (*toe*) (jij). Ook familieleden en kinderen spreek je aan met **tu**. Jongeren spreken elkaar ook met **tu** aan.

Een groet beantwoorden

Wanneer je iemand tegenkomt, vooral iemand die je al kent, vraag je na de begroeting meestal hoe het gaat. Dat geldt ook voor het Italiaans, maar er zijn verschillende manieren om dat te vragen. Dat hangt ervan af hoe formeel of informeel de sprekers met elkaar omgaan.

Formeel:

Buongiorno signora, come sta?

bwon-dzjor-no sien-jo-ra, ko-me sta
Dag mevrouw, hoe gaat het met u?

Benissimo, grazie, e Lei?

be-nies-sie-mo, graat-sie-je e lei
Uitstekend, dank u, en met u?

Hoofdstuk 10

In een hotel verblijven

Als je geen vrienden hebt in Italië die je onderdak kunnen bieden, moet je een hotel zoeken. In dit hoofdstuk leer je hoe je informeert of er kamers vrij zijn en hoe je in een hotel incheckt. Bovendien krijg je een spoedcursus bezittelijke voornaamwoorden en lidwoorden.

Een kamer reserveren

Wanneer je een kamer reserveert in een hotel, gebruik je veel dezelfde termen als wanneer je een tafel in een restaurant reserveert (zie hoofdstuk 5). In plaats van **il tavolo** (iel *ta-vo-lo*) (de tafel) gebruik je nu **la camera** (la *ka-me-ra*) of **la stanza** (la *stan-dza*), twee termen die 'de kamer' betekenen.

Italiaanse hoteltermen zijn anders dan dat je gewend bent, en deze kleine verschillen kunnen problemen opleveren wanneer een verkeerd gebruik ervan betekent dat je niet krijgt wat je hebben wilt. We leggen je dus uit hoe je in het Italiaans duidelijk maakt wat je wilt hebben:

- » **La camera singola** (*la ka-me-ra sien-go-la*) is een kamer met één bed.
- » **La camera doppia** (*la ka-me-ra dop-pja*) is een kamer met twee bedden.
- » **La camera matrimoniale** (*la ka-me-ra ma-trie-mo-nja-le*) is een kamer met een groot tweepersoonsbed.

Natuurlijk moet je niet alleen kunnen zeggen wat voor kamer je wilt hebben, maar ook welke maaltijden je wilt. Je kunt kiezen tussen:

- » **La mezza pensione** (*la met-tsa pen-sie-jo-ne*) (halfpension), dat bestaat uit ontbijt en één warme maaltijd (meestal diner).
- » **La pensione completa** (*la pen-sie-jo-ne kom-ple-ta*) (volpension), dat bestaat uit ontbijt, lunch en avondeten.

We hoeven je natuurlijk niet te vertellen dat het belangrijk is om van tevoren te reserveren. Dat geldt vooral voor het **alta stagione** (*al-ta sta-dzjo-ne*) (hoogseizoen), dat in Italië bestaat uit de zomermaanden en de weken rondom Pasen. Mocht het gebeuren dat je geen kamer hebt gereserveerd en je bij aankomst in het hotel moet vragen of er nog kamers vrij zijn, bedenk dan dat je niet altijd kunt krijgen wat je wilt.

Wanneer je reserveert, wil je misschien wat vragen stellen over de kamer en de voorzieningen. Gebruik hiervoor de volgende Italiaanse zinnen:

- » **Avete stanze libere?** (*a-ve-te stan-dze lie-be-re*) (Hebt u kamers vrij?)
- » **La stanza è con bagno?** (*la stan-dza è kon ban-jo*) (Is de kamer met badkamer?)
- » **Posso avere una stanza con doccia?** (*pos-so a-ve-re oe-na stan-dza kon dot-tsja*) (Kan ik een kamer met douche krijgen?)
- » **Non avete stanze con la vasca?** (*non a-ve-te stan-dze kon la vas-ka*) (Hebt u geen kamers met bad?)
- » **Avete una doppia al primo piano?** (*a-ve-te oe-na dop-pja al prie-mo pja-no*) (Hebt u een tweepersoonskamer op de eerste verdieping?)

- » **La colazione è compresa?** (*la ko-la-tsie-jo-ne è kom-pre-za*) (Is het ontbijt inbegrepen?)
- » **Può darmi una camera con aria condizionata e televisione?** (*pwo dar-mie oe-na ka-me-ra kon a-rie-ja kon-die-dzjo-na-ta e te-le-vie-sie-jo-ne*) (Kunt u mij een kamer geven met airconditioning en televisie?)
- » **C'è il telefono nella mia stanza?** (*tsjè iel te-le-fo-no nel-la mie-ja stan-dza*) (Is er een telefoon op mijn kamer?)

De reserveringsagent kan je bijvoorbeeld het volgende mededelen:

- » **È una stanza tranquillissima e dà sul giardino.** (*è oe-na stan-dza tran-kwiel-lies-sie-ma e da soel dzjar-die-no*) (De kamer is heel rustig en kijkt uit op de tuin.)
- » **La doppia viene centotrenta euro a notte.** (*la dop-pja vje-ne tsj-en-to-tren-ta eu-ro a not-te*) (Een tweepersoonkamer kost 130 euro per nacht.)

WOORDJES LEREN

prenotazione [v]	<i>pre-no-ta-tsie-jo-ne</i>	reservering
camera [v]	<i>ka-me-ra</i>	kamer
stanza [v]	<i>stan-dza</i>	kamer
il soggiorno [m]	<i>iel sod-dzior-no</i>	het verblijf
aria condizionata [v]	<i>a-rie-ja kon-die-tsie-jo-na-ta</i>	airconditioning
colazione [v]	<i>ko-la-tsie-jo-ne</i>	ontbijt
letto supplementare [m]	<i>let-to soep-ple-men-ta-re</i>	extra bed
per due notti	<i>per doe-we not-tie</i>	voor twee nachten